

Bergtagen av kärlek

Teater

GÖTEBORGS
UNIVERSITETSTEATER

Den bergtagna
av Victoria Benedictsson

Regi: Katarina Hultin

Scenografi, kostym: Monica
Petercon, Kinna Charléz, Lena
Hell.

Musik: Mats Hansson.

I rollerna: Ewa Alexandersson,
Lars Wieselgren, Ingrid Johanne-
nesson, Martin Billger, Caroli-
ne Andréason, Magnus Han-
son, Pernilla Luttröpp m fl.

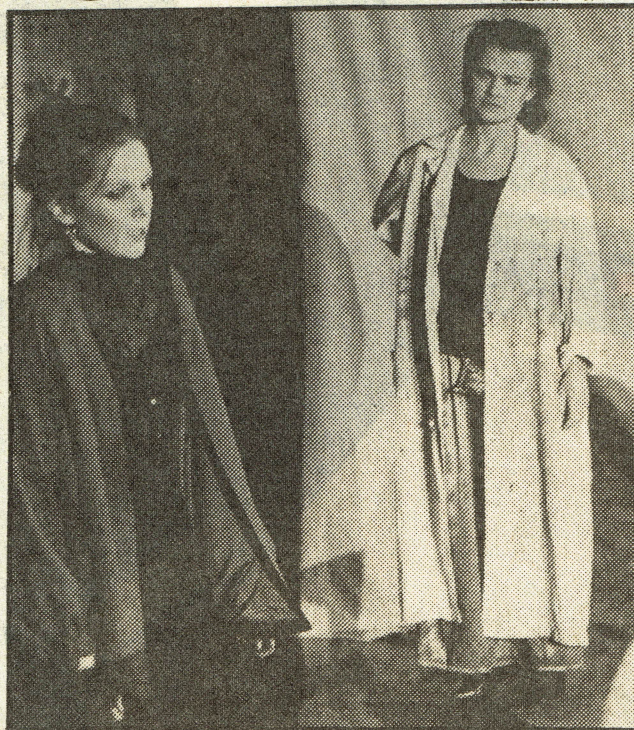


Bild: JOHAN JOHANSSON

Ewa Alexandersson (t v) i den centrala rollen som Louise och Ingrid Johannesson som Erna i Göteborgs universitetsteaters uppsättning av Victoria Benedictssons *Den bergtagna*.

spelad av Ewa Alexandersson, och Alland, men parallellt med dem finns Erna som skapar en sorts omvänd spegel åt deras relation. Ingrid Johannessons karska och kompakta Erna härskar motvilligt över en Henrik som hon inte kan älska medan Louise å sin sida är underkastad Allands flyktiga kärleksnyck.

På så vis kan man säga att stark och svag byter plats men utan att den fria kärleken eller konstnärsidentiteten hittar något rum att bo i. Den lilla rosiga, skånska biedermeierlyckan är förstås omöjlig för både Erna och Louise, men hur mycket lögn tål kärleken i Paris?

HANDLINGEN som växlar mellan bondska Skåne och

mondäna Paris har likartade transporter i uppsättningens stillägen som växlar mellan rustik komik och ett mer samlat, dramatiskt spel. Bland all intensiv amor fati finns alltså också plats för uppsluppenhet. Det är ett välkommet grepp som skapar några roliga scener, men samtidigt skapar den växlingen en del frågetecken.

Svårigheten ligger i att hitta förmedlingar mellan det komiska och det allvarliga som inte ger upphov till friktioner. Det lyckas fint i exempelvis Martin Billgers tvärtruliga figurer, men kan också bli rent flaxigt i andra situationer. Man önskar då uppsättningen ett lugnare tempo. Det skulle ge replikerna klangerum och spelet en eftertanke.

En scen som lyckas att förmedla komiken med allvaret är födelsedagsscenen. Louise sitter depressivt längtande allt medan ett karnevaliskt upptåg av hönsartade kafferepskärningar stöjar runt henne. Det är en festlig scen, men inte bara festlig eftersom glattet samtidigt förstärker Louises ensamhet. Hon känner sig inte hemma utan bergtagen av demonisk, parisisk kärlek.

Svårigheten att skapa förmedlingar mellan det allvarliga och det komiska kan man också följa i relationen mellan Louise och Gustave Alland. Han är en parodiskt gestaltad vivör som döljer sig i allsköns kvasilosofiskt skitsnack.

Wieselgren gör det med lust. När Alland ser kärlekens utopi som ett totalt ögonblick, ser Louise kärleken som en total evighet. Det har den konsekvensen att han kan springa från kjol till kjol, medan Louise står ensam som en melankolisk blomma i en vas av lilafärgat glas. Hon vill ha sol.

Man har dock svårt att förstå varför Louise kan förälska sig intill bergtagenhet i Alland eftersom han ju är en mer komisk än demonisk typ. Detta ger föreställningen en tyngdpunkt i den kvinnliga kärlekens isolerade uttryck istället för i ett spel med männen. Det är egentligen endast Erna och Louise som framstår som personer med dramatisk kontur.

I särklass framstår Ewa Alexanderssons tolkning av Louise. Hon spelar sin roll med sammangjuten gestik och fraser. Hennes dröjande, återhållna och böjliga rytmen i hennes spel gör henne till självklart centrum. Det imponerar verkligen. Hennes avslutande ödesmonolog har en alldeles klar ton av både resignation och längtan.

Till sist skall också sägas att musiken till uppsättningen är professionellt gjord av Mats Hansson.

Mikael van Reis

DEN LITTERÄRA åttita-
lismen har kanske inte
haft så många årsdagar
under härvarande 80-tal, men
nu har Göteborgs universitetsteater (GUT) tagit sig för att spela Victoria Benedictssons pjäs *Den bergtagna* i Katarina Hultins regi. Benedictsson tog sitt liv för snart hundra år sedan och denna mörka händelse anas i pjäsen vars tema är det kvinnliga konstnärskapets nederlag i en maskulin värld. Benedictssons sorti finns kusligt föregripen i *Den bergtagna*.

Det är ett skådespel om konstnärskapet som medel att skapa sig ett idealt liv, men mer fundamentalt är det ett drama om kärleken som myt och demoniskt fängsel. I skådespelet finns en ödesmättad klang som bara är till hälften försonande och som därför ger det en dramatisk nerv. Vad är rätt för en kvinna? Att finna ro i den ambitionslösa landsortsborgeligheten eller att tro på något oändligt som en "fri kärleks" utopi?

Louise befinner sig i Paris för att söka framgång som konstnär. Där finns också den mer manhaftiga Erna. De båda förtrollas av sprätten Gustave Alland (Lars Wieselgren) som är aktad konstnär, men uttorkad av sina lebemannalater.

I centrum står alltså Louise,